

Utbildningsvetenskaplig kärna 2.3: Ledarskap, utvecklingsarbete och konflikthantering

Core of Educational Science 2.3: Leadership, school development and Conflict Management

7,5 högskolepoäng

7,5 credits

Ladokkod: CUVK48

Revision: 2.0

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2017-02-08

Gäller från: VT 2017

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G2F), Pedagogik (G2F)

Utbildningsområde: Undervisning 80%, Verksamhetsförlagd utbildning 20%

Ämnesgrupp: Pedagogik

Förkunskapskrav: För studenter antagna till något av följande utbildningsprogram vid Högskolan i Borås:

- Grundlärautbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp
- Grundlärautbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 hp
- Grundlärautbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp
- Ämneslärautbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 hp

Godkänt resultat i termin 1 samt godkänt resultat på all VFU inom ramen för respektive utbildningsprogram.

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen behandlar yrkesrollen i ett F-9 perspektiv utifrån ett struktur- och aktörsperspektiv med fokus på ledarskap, utvecklingsarbete och konflikthantering. Centrala frågor som belyses och kritiskt granskas är lärares samarbete kring skolans arbetsformer, olika synsätt/ideologier kring detta, hur det systematiska kvalitets- och uppföljningsarbetet hanteras. Dessutom behandlas frågor som berör konflikthantering på olika nivåer i verksamheten. Konflikthanteringsmetoder studeras i förhållande till konkreta fall från skola, där såväl elever som vuxna är inblandade. Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling såsom mobbning berörs, liksom metoder för att motverka dessa fenomen. I kursen behandlas styrning- och ledarskapsbegreppet i relation till lärares samarbete kring utvecklingsarbete och olika aspekter på lärarrollen i och utanför klassrummet. Ett uttryck för det senare är ett inslag som berör samverkan med vårdnadshavare, vilket genomförs i form av en gestaltungsövning. Studenterna får även kritiskt granska en handlingsplan som rör diskrimineringsfrågor. I kursen ingår en vecka verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 Belysa och reflektera kring hur ledning och styrning påverkar grundlärares villkor och handlingar och hur dessa kan uttryckas i olika skolkulturer
- 1.2 Redovisa och problematisera metoder för kvalitetssäkring
- 1.3 Definiera och diskutera begreppen uppföljning, utvärdering, dokumentation och utveckling
- 1.4 Redogöra för etiska, juridiska och praktiska aspekter kring samverkan med vårdnadshavare

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 Redogöra för, jämföra och tillämpa teorier om konflikthantering på individ-, grupp- och organisationsnivå med fokus på skolan som verksamhet.

2.2 Konkretisera och analysera ledarskap i pedagogisk verksamhet.

2.3 Planera och genomföra en observation av ett arbetsplatsförlagt möte samt analysera resultatet och presentera det för berörd personal/VFU-lärare

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 Beskriva och förklara begreppen diskriminering, trakasserier och kränkande behandling såsom mobbning, samt redogöra för och värdera olika metoder för att motverka dessa fenomen

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(NÄ01) Vårdnadshavarmöte

Gestaltning

Lärandemål: 1.4

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ02) VFU

Verksamhetsförlagd utbildning

Lärandemål: 2.1 och 2.3

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE01) Ledarskap

Muntlig redovisning och skriftlig inlämning, individuellt och i grupp

Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3 och 2.2

Högskolepoäng: 2,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(TE01) Konflikthantering/Likabehandling

Individuell skriftlig salstentamen

Lärandemål: 2,1 och 3,1

Högskolepoäng: 2,5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevs säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. (2012). Stockholm: Skolverket (55 s)

Bartley, Kristina (2007). Skolans demokratiuppdrag förstärks: om rätten till skadestånd för kränkande behandling. I Zimmerman, Fredrik (red). *Perspektiv på demokrati: en vänbok till Hans Lindfors*. Borås: Högskolan i Borås, ss. 68-98. (Skrifter från Institutionen för pedagogik 2007:1) (31 s)

Bartley, Kristina (2015). Den provokativa (van)makten. *Arbetsmarknad & arbetsliv*, 21(3), ss. 42-56 (15 s)

Berg, Gunnar, Sundh, Frank & Wede, Christer (red.) (2012). *Lärare som ledare: i och utanför klassrummet*. Lund: Studentlitteratur (335 s)

Colnerud, Gunnel (2007). När lärare mobbar och kränker eller sårar. I Thors, Christina (red.) (2007). *Utstött: en bok om mobbning*. Stockholm: Lärarförbundets förlag, ss. 127-134 (8 s)

Friberg, Birgitta & Hakvoort, Ilse (red.), *Konflikthantering i professionellt lärarskap*. Malmö: Gleerups, kap. 2-5, 7 (149 s)

Granström, Kjell (2007). Lärare som provoceras av elever. I Thors, Christina (red.) *Utstött en bok om mobbing*. Stockholm: Lärarförbundets förlag, ss. 135-144 (10 s)

Lehtinen, Tuija & Jakobsson Lundin, Jenny (2016). *Psykologi för klassrummet*. Stockholm: Lärarförlaget, kap. 1-3, 3,6,7 (96 s)

Måhlberg, Kerstin & Sjöblom, Maud (2012). *Lösningssinriktad pedagogik: för en roligare skola*. 6., rev. uppl. Täby: Måhlberg & Sjöblom. (Kap 2-7 149 s)

Normell, Margareta (2004). *Pedagogens inre rum: om betydelsen av känslomässig mognad*. Lund: Studentlitteratur, kap. 2-8 (100 s)

Rosenberg, Marshall B. (2006[2004]). *Vi kan reda ut det!: hantera konflikter på fredliga och kraftfulla sätt: medling och konflikthantering med hjälp av Nonviolent Communication*. 2 tr. Svensbyn: Friare liv konsult. (20 s)

Svaleryd, Kajsa & Hjertson, Moa (2012). *Likabehandling i förskola & skola*. 1. uppl. Stockholm: Liber (240 s)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i följande utbildningsprogram:

- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 högskolepoäng
- Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 högskolepoäng